AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 30.3.2006
COM(2006) 145 végleges

2006/0048 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI KORMÁNYKÉPVISELŐINEK HATÁROZATA A TANÁCS ÜLÉSE SORÁN

egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

Javaslat

A TANÁCS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI KORMÁNYKÉPVISELŐINEK HATÁROZATA A TANÁCS ÜLÉSE SORÁN

egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1) A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indítéka és célkitűzései**

Európai Közösség és a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodásra vonatkozó tárgyalásokat a Tanácstól 2004 decemberében kapott felhatalmazás alapján folytatták le.

- **Általános háttér**

A felhatalmazásban foglalt tárgyalási irányelvek alapján a marokkói megállapodás szövegéről 2005. december 14-én, a végső tárgyalási szakaszban jóváhagyás fenntartásával egyeztek meg, és 2005. december 15-én parafálta a közlekedési miniszterek marakeshi euro-mediterrán konferenciája alkalmával Barrot alelnök és Ghellab Úr, a marokkói infrastruktúraügyi és közlekedési miniszter. A megállapodás aláírására várhatóan 2006 első felében kerül sor.

- **A javaslat által érintett területet szabályozó hatályos rendelkezések**

Nincsenek a javaslat által érintett területet szabályozó rendelkezések.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel**

A marokkói megállapodás az Európai Közösség és az EU-val szomszédos országok közötti légiközlekedési kapcsolatok megerősítésére irányuló folyamat legelső lépése, a Közösség légi közlekedéssel kapcsolatos külpolitikája cselekvési programjának kidolgozásáról szóló bizottsági közleményben (COM(2005) 79 végleges) foglaltakkal összhangban.

2) KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

A konzultáció módszerei, a megcélzott főbb ágazatok és a válaszadók általános bemutatása

A tárgyalások során aktív közreműködésével mindvégig segítette a Bizottságot az ipar képviselőiből álló konzultációs fórum.

A válaszok összefoglalása és figyelembevételük módja

Több mint hat találkozót tartottak a konzultációs fórummal, amelyek során a megállapodás akkori tervezetét vitatták meg. Valamennyi észrevételt kellően figyelembe vették.

- **Szakvélemények összegyűjtése és felhasználása**

Nem volt szükség külső szakvéleményekre.

- **Hatásvizsgálat**

A megállapodás jelentős szerepet tölt be Marokkó és az Európai Unió közötti, a légiközlekedési ágazat gazdasági, szociális és környezetvédelmi kérdéseire vonatkozó lehetséges legnagyobb mértékű konvergencia elérésében:

Gazdasági: a megállapodás a biztonságra, a védelemre és versenyre vonatkozó ugyanazon szabványoknak a marokkói fuvarozók általi elfogadásáról rendelkezik, amelyeket a közösségi fuvarozók alkalmaznak;

Környezetvédelmi: a légiközlekedési ágazatra alkalmazandó valamennyi környezetvédelmi rendelkezést Marokkó is elfogadja;

Szociális: Marokkó is elfogadja a repüléssel kapcsolatos szociális kérdésekre vonatkozó európai szabványokat.

A megállapodás a bármely eltérés esetén való gyors fellépés érdekében védintézkedési rendelkezéseket tartalmaz.

3) A JAVASLAT JOGI ELEMEI

- **A javasolt intézkedés összefoglalása**

Marokkó és az Európai Unió közötti kapcsolatok előrehaladott volta miatt a marokkói megállapodás a marokkói közlekedési piacnak az egységes európai piacba való zavartalan, két lépcsőben történő integrálásához vezet, mindvégig szem előtt tartva a légi közlekedéssel kapcsolatos külpolitika három pillérét: szabályozási konvergencia (a közösségi légiközlekedési rendelkezések integrációja, Egységes Európai Égbolt) célzott technikai segítségnyújtással kiegészítve (olyan eszközök révén, mint a PAST), a piac lehetséges legnagyobb mértékű megnyitását eredményezve. Ez korlátozásoktól mentes kereskedelmi környezetet eredményezne, ahol a piaci szereplők szabadon hozhatnak kereskedelemi döntéseket és a repülésbiztonság, a légiközlekedés-védelem, a környezetvédelem és a fogyasztóvédelem területén a legmagasabb normák szerint járnak el.

- **Jogalap**

A 80. cikk (2) bekezdése, a 300. cikk (2) bekezdése első albekezdésének első mondatával és a 300. cikk (4) bekezdésével összefüggésben.

- **A szubszidiaritás elve**

A szubszidiaritás elve érvényesül, amennyiben a javaslat nem esik a Közösség kizárólagos hatáskörébe.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani a következő ok(ok) miatt.

A Közösség és a Marokkói Királyság közötti euro-mediterrán légiközlekedési megállapodás nem csupán a piacoknak a felek számára való megnyitására irányul, hanem a közösségi szabályoknak és rendelkezéseknek – a biztonsági, gazdasági rendelkezéseket és részben a versenyjogi szabályozást, a légiforgalmi szolgáltatást és a fogyasztóvédelmet is beleértve – kulcsszerepet biztosítva a légiközlekedési jogszabályok átfogó összehangolására is. A megállapodás fokozatosan nyitná meg a piacot Marokkó és az EU között, mindkét oldalon jelentős lehetőségeket biztosítva mind az utasok, mind az ipar számára. Végezetül ez a megállapodás konkrét példája az euro-mediterrán partnerség keretében elérhető eredményeknek.

A javaslat célkitűzéseit közösségi fellépés segítségével hatékonyabban lehet majd megvalósítani a következő ok(ok) miatt.

A megállapodás az ugyanazon szabályoknak megkülönböztetés nélküli alkalmazása és az előnyökből valamennyi közösségi légiközlekedési vállalatnak nemzetiségre tekintet nélküli részesítése révén lehetővé teszi hatályának a 25 tagállamra egyidejűleg történő kiterjesztését. Ezek a fuvarozók jelenleg az Európai Unió bármely pontjából Marokkó bármely pontjába szabadon üzemeltethetnek.

Megnőnek a piaci lehetőségek is: a körülbelül 31 milliós marokkói és a 450 milliós uniós népesség révén a légi forgalom jelenlegi éves növekedése üteme 7 % körül van. A Marokkó és az EU közötti valamennyi kapacitáskorlátozás megszüntetése új piaci belépőket is vonzhat, és lehetőségeket teremt a ki nem használt repülőterek kihasználására. Az új közös járatszám-üzemeltetési (code sharing) és teljes bérleti (wet lease) jogok további lehetőségeket biztosítanak a fuvarozók számára és fejlesztik a piacot.

A légiközlekedési jogszabályok összehangolása továbbá csak közösségi szinten érhető el, mivel a közösségi szabályok és rendelkezések a Megállapodás hatálya alá tartoznak.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Az arányosság elve**

A javaslat az alábbi ok(ok) miatt eleget tesz az arányosság elvének.

Vegyes testületet hoztak létre az 1 szakaszban a Megállapodás alkalmazására vonatkozó kérdések megvitatása, valamint az új szabályozás integrálásáról való döntés érdekében. A vegyesbizottság a Megállapodás továbbfejlesztésére törekszik, és a tulajdonjogra, valamint az ellenőrzésre vonatkozó szociális kérdéseket és gazdasági javaslatokat vitat meg. A vegyesbizottság a Bizottság és a tagállamok képviselőiből áll.

Folytatják továbbá a tagállamok a nemzetközi légi közlekedés keretében végrehajtott hagyományos igazgatási feladataikat, azonban egységesen alkalmazott közös szabályok szerint.

- **Az eszközök megválasztása**

Javasolt eszközök: egyéb.

Egyéb eszközök a következő ok(ok) miatt nem lennének megfelelőek.

Kétoldalú légiközlekedési kapcsolatok csak nemzetközi megállapodásokban rendezhetők.

4) KÖLTSÉGVETÉSI VONZAT

A javaslat nincs kihatással a Közösség költségvetésére.

5) TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- **Szimuláció, kísérleti szakasz és átmeneti időszak**

A javaslathoz kapcsolódó átmeneti időszakra már sor került, illetve sor fog kerülni.

- **Európai Gazdasági Térség**

A javasolt jogi aktus érinti az EGT-t, ezért ki kell terjeszteni az Európai Gazdasági Térségre.

Javaslat

A TANÁCS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI KORMÁNYKÉPVISELŐINEK HATÁROZATA A TANÁCS ÜLÉSE SORÁN

egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYKÉPVISELŐI AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK ÜLÉSE SORÁN,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben a 300. cikk (2) bekezdése első albekezdésének első mondatával, illetve a 300. cikk (4) bekezdésével,

mivel:

(1) A Bizottság a Közösség és a tagállamok nevében tárgyalásokat folytatott a Marokkói Királysággal egy euro-mediterrán légiközlekedési megállapodásról (a továbbiakban: Megállapodás);

(2) 2005. december 14-én Marrakeshben megállapodás parafálására került sor;

(3) a Megállapodást a Közösség és a tagállamok aláírják és ideiglenesen alkalmazzák, egy későbbi időpontban történő lehetséges megkötésére figyelemmel;

(4) A Közösségnek és a tagállamoknak a Megállapodás 21. cikke szerint felállított vegyesbizottságban, valamint a Megállapodás 22. cikkében előírt választottbírósági eljárásban való részvételére, valamint a Megállapodás egyes rendelkezéseinek alkalmazására – a védintézkedések elfogadását, a forgalmi jogok juttatását és visszavonását, valamint egyes biztonsági és védelmi kérdéseket is beleértve – eljárási szabályzatot szükséges meghatározni.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT

1. cikk (Aláírás)

A Megállapodás egy későbbi időpontban történő lehetséges megkötésére figyelemmel a Tanács elnöke felhatalmazást kap, hogy kijelölje egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között az euro-mediterrán légiközlekedési megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő aláírására jogosult személyt. A Megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk (Ideiglenes alkalmazás)

A Megállapodást aláírásának időpontjától a hatálybalépésig a Közösség és a tagállamok ideiglenesen alkalmazzák.

3. cikk (Vegyesbizottság)

1. A Közösség és a tagállamok a Megállapodás 21. cikkének megfelelően létrehozott vegyesbizottságban a Bizottság és a tagállamok képviselői által képviseltetik magukat.

2. A vegyesbizottságban a Megállapodás mellékleteivel kapcsolatos módosításokra vonatkozó, a Megállapodás 6. vagy 7.cikkének hatálya alá tartozó bármely kérdésben vagy bármely más, kizárólagos közösségi hatáskörbe tartozó kérdésben a Bizottság határozza meg a közösségi és a tagállami álláspontokat. A közösségi álláspontot bármely más fórumon a Tanács határozza meg minősített többséggel eljárva, a Bizottság javaslata alapján.

3. A vegyesbizottságban a Közösség és a tagállamok javaslatát a Bizottság terjeszti elő.

4. cikk (Választottbíráskodás)

1. A Megállapodás 22. cikke értelmében a Bizottság képviseli a Közösséget és a tagállamokat a választottbírósági eljárások során.

2. Az előnyök alkalmazásának felfüggesztésére irányuló, a Megállapodás 22. cikke (6) bekezdése szerinti döntésről a Tanács a Bizottság javaslata alapján határoz. A Tanács minősített többséggel dönt.

3. A Megállapodás 22. cikke szerinti bármely egyéb, a Közösség kizárólagos hatáskörét érintő kérdésre vonatkozó megfelelő intézkedésről a Bizottság határoz, a Tanács által kijelölt, a tagállamok képviselőiből álló különbizottság segítségével.

5. cikk (Védintézkedések)

1. A Megállapodás 23. cikke szerinti védintézkedések bevezetéséről szóló határozatot saját kezdeményezésére vagy egy tagállam kérésére a Bizottság hozza meg, a Tanács által kijelölt, a tagállamok képviselőiből álló különbizottság közreműködésével.

2. Amennyiben egy tagállam védintézkedések bevezetését kéri a Bizottságtól, kérelme alátámasztásához el kell látnia a Bizottságot az igazolásához szükséges információval. A Bizottság egy hónapon belül – sürgős esetben tíz munkanapon belül –határoz a kérelemről, és határozatáról értesíti a Tanácsot és a tagállamokat. A Bizottság határozatát bármely tagállam megküldheti a Tanácsnak az értesítéstől számított tíz munkanapon belül. A Tanács a beterjesztéstől számított egy hónapon belül eltérő határozatot hozhat. A Tanács minősített többséggel határoz.

6. cikk (Forgalmi jogok)

1. A tagállamok előre értesítik a Bizottságot a Megállapodás 3. vagy 4. cikke értelmében tervezett bármely döntésükről.

2. Amennyiben a Bizottság bármikor azt állapítja meg, hogy az elfogadott tagállami döntés vagy a tervezett döntés a Megállapodás 3. vagy 4. cikke alapján összeegyeztethetetlen a Megállapodással, határozatot intéz az adott tagállamhoz, amelyben megfelelő intézkedés meghozatalára hív fel a Megállapodásnak való megfelelés érdekében. A Bizottság e határozatáról értesíti a Tanácsot és a többi tagállamot. A Bizottság határozatát bármely tagállam megküldheti a Tanácsnak az értesítéstől számított tíz munkanapon belül. A Tanács a beterjesztéstől számított egy hónapon belül eltérő határozatot hozhat. A Tanács minősített többséggel határoz.

7. cikk (Biztonság)

A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a Megállapodás 13. cikke alapján tett vagy kapott kérelemről, illetve értesítésről.

8. cikk (Védelem)

A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a Megállapodás 14. cikke alapján tett vagy kapott kérelemről, illetve értesítésről.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
Az elnök

2006/0048 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI KORMÁNYKÉPVISELŐINEK HATÁROZATA A TANÁCS ÜLÉSE SORÁN

egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodás aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYKÉPVISELŐI A TANÁCS ÜLÉSE SORÁN,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 300. cikke (2) bekezdése első albekezdésének első mondatával, 300. cikke (3) bekezdése első albekezdésével és 300. cikke (4) bekezdésével,

tekintettel az Európai Parlament véleményére

mivel:

(1) A Bizottság a Közösség és a tagállamok nevében tárgyalásokat folytatott a Marokkói Királysággal egy euro-mediterrán légiközlekedési megállapodásról (a továbbiakban: Megállapodás);

(2) A Megállapodás …-án/-én aláírásra került;

(3) A Megállapodást Közösség és a tagállamok jóváhagyják;

(4) A Közösségnek és a tagállamoknak a Megállapodás 21. cikke szerint felállított vegyesbizottságban, valamint a Megállapodás 22. cikkében előírt választottbírósági eljárásban való részvételére, valamint a Megállapodás egyes rendelkezéseinek alkalmazására – a védintézkedések elfogadását, a forgalmi jogok juttatását és visszavonását, valamint egyes biztonsági és védelmi kérdéseket is beleértve – eljárási szabályzatot kell meghatározniuk.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT

1. cikk (Jóváhagyás)

1. Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközlekedési megállapodást a Közösség nevében a Tanács jóváhagyja. A Megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. A Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárás lefolytatását követően mindegyik tagállam eljuttatja a Tanács titkárságára a Megállapodás 29. cikke szerinti diplomáciai jegyzéket.

3. A Tanács elnöke felhatalmazást kap, hogy kijelölje a Megállapodás 29. cikke szerinti diplomáciai jegyzéknek a Közösség és a tagállamok nevében, a Marokkói Királyság számára történő eljuttatására jogosult személyt. *[az Egyesült Királysággal kötött megállapodás 25. cikke értelmében, amelyet a Jogi Szolgálat a 29. cikkben javasol beszúrni.]*

2. cikk (Vegyesbizottság)

1. A Közösség és a tagállamok a Megállapodás 21. cikkének megfelelően létrehozott vegyesbizottságban a Bizottság és a tagállamok képviselői által képviseltetik magukat.

2. A vegyesbizottságban a Megállapodás mellékleteivel kapcsolatos módosításokra vonatkozó, a Megállapodás 6. vagy 7. cikkének hatálya alá tartozó bármely kérdésben vagy bármely más, kizárólagos közösségi hatáskörbe tartozó kérdésben a Bizottság határozza meg a közösségi és a tagállami álláspontokat. A közösségi álláspontot bármely más fórumon a Tanács határozza meg minősített többséggel eljárva, a Bizottság javaslata alapján.

3. A vegyesbizottságban a Közösség és a tagállamok javaslatát a Bizottság terjeszti elő.

3. cikk (Választottbíráskodás)

1. A Megállapodás 22. cikke értelmében a Bizottság képviseli a Közösséget és a tagállamokat a választottbírósági eljárások során.

2. Az előnyök alkalmazásának felfüggesztésére irányuló, a Megállapodás 22. cikke (6) bekezdése szerinti döntésről a Tanács határoz, a Bizottság javaslata alapján. A Tanács minősített többséggel határoz.

3. A Megállapodás 22. cikke szerinti bármely egyéb, a Közösség kizárólagos hatáskörét érintő kérdésre vonatkozó megfelelő intézkedésről a Bizottság határoz, a Tanács által kijelölt, a tagállamok képviselőiből álló különbizottság segítségével.

4. cikk (Védintézkedések)

1. A Megállapodás 23. cikke szerinti védintézkedések bevezetéséről szóló határozatot saját kezdeményezésére vagy egy tagállam kérésére a Bizottság hozza meg, a Tanács által kijelölt, a tagállamok képviselőiből álló különbizottság közreműködésével.

2. Amennyiben egy tagállam védintézkedések bevezetését kéri a Bizottságtól, kérelme alátámasztásához el kell látnia a Bizottságot az igazolásához szükséges információval. A Bizottság egy hónapon belül – sürgős esetben 10 munkanapon belül –határoz a kérelemről, és döntéséről értesíti a Tanácsot és a tagállamokat. A Bizottság határozatát bármely tagállam megküldheti a Tanácsnak az értesítéstől

számított tíz munkanapon belül. A Tanács a beterjesztéstől számított egy hónapon belül eltérő határozatot hozhat. A Tanács minősített többséggel határoz.

5. cikk (Forgalmi jogok)

1. A tagállamok előzetesen értesítik a Bizottságot a Megállapodás 3. vagy 4. cikke értelmében tervezett bármely döntésükről.

2. Amennyiben a Bizottság bármikor azt állapítja meg, hogy az elfogadott tagállami döntés vagy a tervezett döntés a Megállapodás 3. vagy 4. cikke alapján összeegyeztethetetlen a Megállapodással, határozatot intéz az adott tagállamhoz, amelyben megfelelő intézkedést tételére hívja fel a Megállapodásnak való megfelelés érdekében. A Bizottság e határozatáról értesíti a Tanácsot és a többi tagállamot. A Bizottság határozatát bármely tagállam megküldheti a Tanácsnak az értesítéstől számított tíz munkanapon belül. A Tanács a beterjesztéstől számított egy hónapon belül eltérő határozatot hozhat. A Tanács minősített többséggel dönt.

6. cikk (Biztonság)

A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a Megállapodás 13. cikke alapján tett vagy kapott kérelemről, illetve értesítésről.. cikk (Védelem)

A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a Megállapodás 14. cikke alapján tett vagy kapott kérelemről, illetve értesítésről.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
Az elnök

MELLÉKLET

EURO-MEDITERRÁN LÉGIKÖZLEKEDÉSI MEGÁLLAPODÁS EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG ÉS TAGÁLLAMAI ÉS MÁSRÉSZRŐL A MAROKKÓI KIRÁLYSÁG KÖZÖTT

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

AZ PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

az Európai Közösséget létrehozó szerződés szerződő felei, a továbbiakban „a tagállamok”, valamint

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG,

a továbbiakban: a Közösség, egyrészről, és

A MAROKKÓI KIRÁLYSÁG,

a továbbiakban: Marokkó, másrészről,

azzal az óhajjal, hogy előmozdítsák a légiközlekedési vállatok közötti tisztességes piaci versenyen, valamint minimális kormányzati beavatkozáson és szabályozáson alapuló nemzetközi légiközlekedési rendszer létrehozását,

azzal az óhajjal, hogy megkönnyítsék a nemzetközi légi fuvarozási lehetőségek fejlődését a légi fuvarozási hálózatok fejlesztése révén is annak érdekében, hogy eleget tegyenek az utasok és a fuvaroztatók megfelelő légiközlekedési szolgáltatások iránti igényeinek,

azzal az óhajjal, hogy lehetővé tegyék a légiközlekedési vállalatok számára, hogy nyílt piacon versenyképes árakat és szolgáltatásokat nyújtsanak az utazóközönségnek és a fuvaroztatóknak,

azzal az óhajjal, hogy a légiközlekedési ipar minden ágazata – a légiközlekedési vállalatok dolgozóit is beleértve – részesüljön a liberalizált megállapodás előnyeiből,

azzal az óhajjal, hogy biztosítsák a nemzetközi légi közlekedésben a biztonság és a védelem legmagasabb fokát, és kifejezésre juttassák a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, a légi közlekedés működését károsan befolyásoló és a közvéleménynek a polgári repülésbe vetett bizalmát aláásó olyan cselekedetek, illetve azokkal való fenyegetések miatti súlyos aggodalmukat, melyek a légi járművek biztonsága ellen irányulnak,

tudomásul véve a Chicagóban, 1944. december 7-én aláírásra megnyitott Nemzetközi Polgári Repülési Egyezményben foglaltakat,

azzal az óhajjal, hogy egyenlő feltételeket biztosítsanak a légiközlekedési vállalatok számára,

felismerve, hogy az állami támogatások hátrányosan befolyásolhatják a légiközlekedési vállalatok közötti versenyt, és veszélyeztethetik e Megállapodás alapvető célkitűzéseit,

megerősítve a környezetvédelem jelentőségét a nemzetközi légiközlekedési politika fejlesztése és alkalmazása során, valamint felismerve a szuverén államok jogát arra, hogy e célból megfelelő intézkedéseket tegyenek,

tudomásul véve a fogyasztóvédelem jelentőségét, beleértve a Montrealban, 1999. május 28-án kelt, a nemzetközi légi szállítás egyes szabályainak egységesítéséről szóló egyezményben megkövetelt védelmet, amennyiben mindkét Fél ezen egyezmény szerződő fele,

azzal a szándékkal, hogy a meglévő megállapodások keretét figyelembe véve megnyissák a piacokhoz való hozzáférést, és hogy a fogyasztók, a légiközlekedési vállalatok, a munkaerő és a közösségek mindkét oldalon a legnagyobb előnyöket élvezzék,

figyelembe véve, hogy az Európai Közösség és Marokkó közötti megállapodás az euro-mediterrán légiközlekedési kapcsolatokban precedenst hozhat létre ezen alapvető gazdasági ágazat liberalizációja előnyeinek fokozása érdekében,

megállapítva, hogy egy ilyen megállapodás célja, hogy fokozatosan, de teljes mértékben végrehajtásra kerüljön, és hogy egy megfelelő mechanizmus biztosítani tudja a közösségi szabályozással való eddigi legnagyobb mértékű összhangot,

A következőkben állapodtak meg:

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ellenkező rendelkezés hiányában, e Megállapodás alkalmazásában:

1. „Kölcsönösen elfogadott szolgáltatások” és „egyedi útvonal” e Megállapodás 2. cikke és 1. melléklete szerinti nemzetközi légi fuvarozás;

2. „Megállapodás” e Megállapodás, függelékei és azok bármely módosításai;

3. „Légi fuvarozás” a légi járműveknek utasok, poggyász, áru és posta külön-külön vagy együttes, díj vagy ellenszolgáltatás ellenében történő szállítása, amely a kétségek elkerülése végett menetrendszerű és nem menetrendszerű (charter) légi fuvarozást és teljes árufuvarozási szolgáltatást foglal magában;

4. „Társulási megállapodás” egyrészről az Európai Közösség és tagállamai és másrészről a Marokkói Királyság közötti társulás létrehozásáról szóló, 1996. február 26-án kelt euro-mediterrán megállapodás;

5. „Közösségi működési engedély” az Európai Közösségben bejegyzett légiközlekedési vállalatoknak, a légi fuvarozók engedélyezéséről szóló 2407/92/EGK (1992. július 23.) tanácsi rendelettel összhangban juttatott és fenntartott működési engedélye.

6. „Egyezmény” a Chicagóban 1944. december 7-én aláírásra megnyitott Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény, és beleértve:

   (a) az Egyezmény 94. cikkének a) pontja értelmében hatályos valamennyi módosítást, amelyet Marokkó és az Európai Közösség tagállama vagy tagállamai is ratifikáltak, az adott kérdéstől függően; és

   (b) az Egyezmény 90. cikkének értelmében elfogadott valamennyi ehhez kapcsolódó függeléket vagy módosítást, amennyiben ez a függelék vagy módosítás bármely adott időpontban Marokkó és az Európai Közösség tagállama vagy tagállamai vonatkozásában is hatályba lépett, az adott kérdéstől függően;

7. „Teljes költség” a szolgáltatás nyújtása költségének és az adminisztratív általános költségért felszámított ésszerű díjnak az összege, és adott esetben a környezetvédelmi költségeket tükröző és nemzetiségre tekintet nélkül kiszabott valamennyi alkalmazandó díj;

8. „Felek” egyrészről a Közösség vagy a tagállamok vagy a Közösség és tagállamai, a vonatkozó hatáskörüknek megfelelően és másrészről Marokkó;

9. „Állampolgár”: a marokkói Fél esetében bármely, marokkói állampolgársággal rendelkező személy vagy jogalany, illetve az európai Fél esetében valamely tagállam állampolgárságával rendelkező személy vagy jogalany, amennyiben a marokkói Fél esetében a jogi személy, marokkói állampolgársággal rendelkező személyek vagy jogalanyok, illetve az európai Fél esetében valamely tagállam vagy az 5. mellékletben meghatározott harmadik országok egyikének állampolgárságával rendelkező személyek vagy jogalanyok – közvetlen vagy többségi részesedés általi – állandó, tényleges ellenőrzése alatt áll;

10. „Támogatások”: bármely, a hatóságok vagy regionális szervezetek, illetve egyéb állami szervezetek által nyújtott pénzügyi hozzájárulás, amennyiben például:

   (a) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet gyakorlata pénzeszközök, például juttatások, kölcsönök vagy tőkeinjekció közvetlen átengedését, pénzeszközöknek a vállalkozás részére történő lehetséges közvetlen átruházását, illetve a vállalkozás kötelezettségeinek, például kölcsöngaranciáknak az átvállalását foglalja magában;

   (b) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet egyébként esedékes bevételéről lemondtak, vagy nem hajtották be azt;

   (c) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet az általános infrastruktúrától eltérő árukat vagy szolgáltatásokat biztosít vagy árukat, illetve szolgáltatásokat vásárol;

   (d) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet fizetéseket hajt végre egy finanszírozási mechanizmus számára, vagy egy magánszervet bíz meg azzal, illetve utasít arra, hogy hajtson végre egy vagy több olyan feladatfajtát az i., ii. és iii. pontban ismertetettek

közül, amelyek rendes körülmények között a kormányra hárulnának, és valójában gyakorlatilag nem különböznek a kormányok által általában követett gyakorlattól;

és ezáltal előnyt juttatnak.

11. „Nemzetközi légi fuvarozás” az egynél több állam területe feletti légtérben áthaladó légi fuvarozás;

12. „Ár” az utasok, poggyászaik és/vagy áru (posta kivételével) légi fuvarozásban – adott esetben a nemzetközi légi fuvarozással kapcsolatos felszíni közlekedést is beleértve – történő szállításáért a légiközlekedési vállalatok vagy az ügynökeik által felszámított tarifák és az ilyen tarifák alkalmazásának feltételei;

13. „SESAR” egységes európai égbolt műszaki megvalósulása, amely biztosítja az új generációs légiforgalmi szolgáltatási rendszerek koordinált, összehangolt fejlesztését és felhasználását; valamint

14. „Terület” a Marokkói Királyság vonatkozásában a szuverenitása vagy joghatósága alá tartozó – a kontinensen és a szigeteken fekvő – földterületek, belvizek és parti tenger, valamint az Európai Közösség vonatkozásában, az Európai Közösséget létrehozó szerződés hatálya alatt álló és az ebben a Szerződésben vagy bármely jogutód okmányban meghatározott feltételeik szerint – a kontinensen és a szigeteken fekvő – földterületek, belvizek és parti tenger; e Megállapodás Gibraltár repülőterére történő alkalmazását a Spanyol Királyság, illetve az Egyesült Királyság által a repülőtér helyéül szolgáló terület szuverenitásával kapcsolatos jogvitában elfoglalt jogi álláspontok sérelme nélkül kell alkalmazni; e Megállapodás Gibraltár repülőterére történő alkalmazását a Spanyol Királyság, illetve az Egyesült Királyság külügyminiszterei által Londonban, 1987. december 2-án kiadott együttes nyilatkozatban szereplő megállapodás alkalmazásáig fel kell függeszteni.

I. CÍM

GAZDASÁGI RENDELKEZÉSEK

2. cikk

Forgalmi jogok

1. Az 1. melléklet eltérő rendelkezése hiányában mindegyik Fél megadja a másik Félnek az alábbi jogokat a másik Fél légiközlekedési vállalatai által végzett nemzetközi légi fuvarozáshoz:

   a) területének leszállás nélküli átrepülési joga;

   b) területén való leszállás joga, amennyiben az nem az utasok, a poggyász, az áru és/vagy a posta légi fuvarozásba történő felvételére vagy kirakására irányul (nem-kereskedelmi célú leszállás);

   c) egyedi útvonalon kölcsönösen elfogadott szolgáltatás nyújtása során a területén való leszállás joga, amennyiben utasok, poggyász, áru és/vagy posta – külön-külön vagy együttesen – légi fuvarozásba történő felvételére vagy kirakására irányul; valamint

   d) a Megállapodásban egyébként meghatározott jogok.

2. A Megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, mintha:

   a) jogot adna Marokkó légiközlekedési vállalatai számára – az Európai Közösség bármely tagállama területén a tagállam területének egy másik pontja felé tartó utasok, poggyász, áru és posta ellentételezés melletti fedélzetre való felvitelére;

   b) jogot adna az Európai Közösség számára – Marokkó területén – a Marokkó területének egy másik pontja felé tartó utasok, poggyász, áru és posta ellentételezés melletti fedélzetre való felvitelére.

3. cikk

Engedélyezés

Az egyik Fél légiközlekedési vállalata által benyújtott üzemeltetési engedélyre irányuló kérelem kézhezvételekor a másik Fél illetékes hatóságai minimális eljárási haladékkal adják ki a megfelelő engedélyeket, feltéve hogy:

a) marokkói légiközlekedési vállalat esetében

– a légiközlekedési vállalat fő telephelye és adott esetben bejegyzett irodája Marokkóban van, és a Marokkói Királyság jogszabályainak megfelelően engedély, illetve egyéb vonatkozó dokumentum birtokában van;

– Marokkó gyakorolja vagy tartja fenn a légiközlekedési vállalat hatékony szabályozási ellenőrzését; valamint

– a légiközlekedési vállalat közvetlen vagy többségi részesedés általi tulajdonjoga Marokkó és/vagy Marokkó állampolgárai kezében van és marad, valamint hatékony ellenőrzését Marokkó és/vagy Marokkó állampolgárai végzik, illetve közvetlen vagy többségi részesedés általi tulajdonjoga a tagállamok és/vagy a tagállamok állampolgárai kezében van és hatékony ellenőrzését a tagállamok és/vagy a tagállamok állampolgárai végzik;

b) az Európai Közösség légiközlekedési vállalata esetében:

– a légiközlekedési vállalat fő telephelye és adott esetben bejegyzett irodája az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően az Európai Közösség egyik tagállama területén van, és közösségi működési engedéllyel rendelkezik; valamint

– a működési engedély kiadásáért felelős közösségi tagállam gyakorolja és tartja fenn a légiközlekedési vállalat hatékony szabályozási ellenőrzését, valamint sor került az illetékes légiforgalmi hatóság egyértelműen meghatározására;

– a légiközlekedési vállalat közvetlen vagy többségi részesedés általi tulajdonjoga a tagállamok és/vagy a tagállamok állampolgárai, vagy az 5. mellékletben felsorolt egyéb államok és/vagy államok állampolgárai kezében van;

c) a légiközlekedési vállalat eleget tesz mindazon feltételeknek, amelyeket a kérvényt vagy kérvényeket elbíráló Fél a nemzetközi légi fuvarozás bonyolításával kapcsolatban szokásosan alkalmaz a törvényekben és rendelkezésekben leírtak alapján; valamint

d) a 13. cikkben (Repülésbiztonság) és a 14. cikkben (Légiközlekedés-védelem) foglalt rendelkezéseket fenntartják és alkalmazzák.

4. cikk

Engengedélyek visszavonása

1. Mindegyik Fél illetékes hatósága jogosult a másik Fél légiközlekedési vállalata üzemeltetési engedélyeinek visszavonására, felfüggesztésére vagy korlátozására, illetve üzemelésének egyéb módon történő felfüggesztésére vagy korlátozására, amennyiben:

a) marokkói légiközlekedési vállalat esetében:

– a légiközlekedési vállalat fő telephelye és adott esetben bejegyzett irodája nem Marokkóban van, és nincs a Marokkói Királyság hatályos jogszabályainak megfelelően engedély, illetve egyéb vonatkozó dokumentum birtokában;

– nem Marokkó gyakorolja vagy tartja fenn a légiközlekedési vállalat hatékony szabályozási ellenőrzését; vagy

– a légiközlekedési vállalat közvetlen vagy többségi részesedés általi tulajdonjoga és hatékony ellenőrzése nem Marokkó és/vagy Marokkó állampolgárai vagy a tagállamok és/vagy a tagállamok állampolgárai kezében van;

b) az Európai Közösség légiközlekedési vállalata esetében:

– a légiközlekedési vállalat fő telephelye és adott esetben bejegyzett irodája nem Európai Közösségnek az Európai Közösséget létrehozó szerződés szerinti egyik tagállama területén van, és nem rendelkezik közösségi működési engedéllyel; - nem a működési engedély kiadásáért felelős közösségi tagállam gyakorolja és tartja fenn a légiközlekedési vállalat hatékony szabályozási ellenőrzését, valamint nem került sor az illetékes légiforgalmi hatóság egyértelmű meghatározására; vagy

– a légiközlekedési vállalat közvetlen vagy többségi részesedés általi tulajdonjoga és hatékony ellenőrzése nem a tagállamok és/vagy a tagállamok állampolgárai, vagy az 5. mellékletben felsorolt egyéb államok és/vagy államok állampolgárai kezében van;

c) a légiközlekedési vállalat nem tett eleget az e Megállapodás 5. cikkében (Jogszabályok alkalmazása) említett törvényeknek és rendelkezéseknek; vagy

d) a 13. cikkben (Repülésbiztonság) és a 14. cikkben (Légiközlekedés-védelem) foglalt rendelkezéseket nem tartják fenn és nem alkalmazzák.

2. Amennyiben e cikk 1. pontja c) és d) alpontjainak való további meg nem felelés megakadályozása céljából azonnali intézkedés megtétele nem szükséges, a cikkben meghatározott jogok csak a másik Féllel történt egyeztetés után gyakorolhatók.

4a. cikk

Beruházás

A marokkói légiközlekedési vállalat tagállami vagy annak állampolgárai kezében lévő, illetve a közösségi légiközlekedési vállalat Marokkó vagy annak állampolgárai kezében lévő többségi tulajdonjogához vagy hatékony ellenőrzéséhez az e Megállapodás által létrehozott vegyesbizottság előzetes határozata szükséges.

A határozat lefekteti az e Megállapodás szerinti kölcsönösen elfogadott szolgáltatások nyújtására, valamint a harmadik országok és a Felek közötti szolgáltatásokra vonatkozó feltételeket.

E Megállapodás 21. cikkének (9) bekezdése nem alkalmazható az említett határozatra vonatkozóan.

5. cikk

Jogszabályok alkalmazása

1. Az egyik Félnek a területére történő belépéskor, ott-tartózkodáskor, illetve távozáskor a légi fuvarozásban üzemeltetett légi jármű területére történő belépésével, valamint távozásával kapcsolatos, illetve az ilyen légi jármű üzemeltetésével és irányítására vonatkozó, az adott területen hatályos törvényeket és rendelkezéseket a másik Fél légiközlekedési vállalatainak be kell tartani.

2. Az egyik Félnek a területére történő belépéskor, ott-tartózkodáskor, illetve távozáskor a légi jármű fedélzetén lévő utasok, személyzet, illetve áru belépésével, valamint távozásával kapcsolatos, az adott területen hatályos törvényeket és rendelkezéseket (beleértve a belépésre, engedélyezésre, bevándorlásra, útlevelekre, vámvizsgálatra és karanténra vonatkozó rendelkezéseket, illetve posta esetében a postai rendelkezéseket) a másik Fél légiközlekedési vállalatai utasainak, személyzetének és áruinak, illetve ezek nevében be kell tartani.

6. cikk

Verseny

E Megállapodás egyedi rendelkezéseinek hiányában e Megállapodás alkalmazásában a társulási megállapodás IV. címe II. fejezetének („Versenyjogi és egyéb gazdasági rendelkezések”) rendelkezései alkalmazandók.

7. cikk

Támogatások

1. A Felek elismerik, hogy a légiközlekedési vállalatok állami támogatásai torzítják a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyegetnek azáltal, hogy a légiközlekedési szolgáltatások nyújtása során előnyben részesítenek egyes vállalkozásokat, veszélyeztetik a Megállapodás alapvető célkitűzéseit, és összeegyeztethetetlenek a nyitott közös légtér elvével.

2. A jogos célkitűzés elérése érdekében az e Megállapodás hatálya alatt üzemeltetett légiközlekedési vállalatnak vagy légiközlekedési vállalatoknak nyújtott állami támogatások esetében alapvető, hogy az ilyen támogatások arányosak a célkitűzéssel, átláthatóak, és a másik Fél légiközlekedési vállalataira gyakorolt hátrányos befolyást a lehetséges mértékig lecsökkentik. Az ilyen támogatást nyújtó Fél haladéktalanul értesíti a másik Felet az ilyen támogatás nyújtására irányuló szándékáról és az e Megállapodásban meghatározott követelményeknek való megfeleléséről.

3. Amennyiben az egyik Fél úgy véli, hogy a másik Fél által vagy adott esetben a Felektől eltérő ország állami vagy kormányzati szerve által nyújtott támogatás összeegyeztethetetlen a (2) bekezdésben meghatározott követelményekkel, a 21. cikk értelmében kérheti a vegyesbizottság összehívását a kérdés megvitatása és a jogosnak talált aggályokra való megfelelő válaszok kidolgozása érdekében.

4. Amennyiben a vitát nem rendezik a vegyesbizottság keretei között, a Felek fenntartják a jogot a vonatkozó támogatásellenes intézkedések alkalmazására.

5. E cikk rendelkezéseit a Feleknek a Felek területén lévő alapvető légi fuvarozási szolgáltatásokra és közszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó törvényeire és rendelkezéseire is figyelemmel kell alkalmazni.

8. cikk

Kereskedelmi lehetőségek

1. A Felek légiközlekedési vállalatai képviseleteket hozhatnak létre a másik Fél területén a légi közlekedés hirdetése és értékesítése, valamint a kapcsolódó tevékenységek céljából.

2. A Felek légiközlekedési vállalatai – a másik Félnek a belépésre, a tartózkodásra és a munkavállalásra vonatkozó törvényeivel és rendelkezéseivel összhangban – bevihetik a másik Fél területére és ott alkalmazásban tarthatják a légi fuvarozás nyújtásához szükséges igazgatási, értékesítési, műszaki, üzemeltetési és egyéb szakmai személyzetet.

3. a) Az alább található b) albekezdés sérelme nélkül mindegyik légiközlekedési vállalatnak joga van a másik Fél területén való földi kiszolgálással kapcsolatban:

   i. saját földi kiszolgálását („önkiszolgálás”) ellátni vagy kívánságára

   ii. választani a teljes vagy részleges földi kiszolgálást nyújtó, egymással versenyben álló vállalatok közül, ahol a Felek törvényei és rendelkezései értelmében megengedett számukra a piacra jutás, és ahol ilyen szolgáltatók jelen vannak a piacon.

   b) Az i. és ii. pontban, valamint a fenti a) albekezdésben foglalt jogok csak a repülőtér biztonságos üzemeltetése fenntartásának követelményével összefüggő rendelkezésre álló térből és kapacitásból fakadó különleges korlátoknak vethetők alá az alábbi földi kiszolgálások csoportjai esetében, mint például: csomag-, leszállópálya-, üzemanyag- és olajkezelés, teheráru- és postakezelés a teherárunak és a postának a terminál és a légi jármű közötti fizikai kezelésére tekintettel. Amennyiben az effajta megfontolások kizárják az önkiszolgálást, és a földi kiszolgálást nyújtó szolgáltatók között nem áll fenn valódi verseny, minden ilyen szolgáltatásnak egyenlően és megfelelően hozzáférhetőnek kell lennie valamennyi légiközlekedési vállalat számára; az ilyen szolgáltatások díjai nem haladják meg az összköltségüket, beleértve az eszközérték-csökkenés utáni ésszerű megtérülést.

4. Mindegyik Fél bármely légiközlekedési vállalata közvetlenül és/vagy a légiközlekedési vállalat belátása szerint az ügynökein vagy a légiközlekedési vállalat által felhatalmazott egyéb közvetítőn keresztül értékesítheti légiközlekedési szolgáltatásait a másik Fél területén. Mindegyik légiközlekedési vállalat jogosult ilyen légiközlekedési szolgáltatást értékesíteni, és bármely személy jogosult ilyen légiközlekedési szolgáltatást a terület valutájában vagy szabadon átváltható valutákban megvásárolni.

5. Mindegyik kijelölt légiközlekedési vállalat igénye szerint átválthatja és a másik Fél területéről hazautalhatja a helyi bevételeket, kivéve ha ez nem egyeztethető össze a választása szerinti ország vagy országok általános érvényű törvényeivel és rendelkezéseivel. Az átváltást és hazautalást azonnal, korlátozás és illetékkivetés nélkül engedélyezni kell a folyó bankműveletekre és átutalásra, a légiközlekedési vállalat utalásra vonatkozó alapkérelmének időpontjában alkalmazandó árfolyamon.

6. Mindegyik Fél légiközlekedési vállalata a másik Fél területén helyi valutában fizethet a helyi kiadásokért, az üzemanyag-vásárlást is beleértve. A Felek légiközlekedési vállalatai mérlegelésük szerint a helyi valutaátváltási szabályozás szerint szabadon átváltható valutában fizethetik ki az ilyen kiadásokat a másik Fél területén.

7. A Megállapodás hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtásánál vagy biztosításánál a Fél bármely légiközlekedési vállalata együttműködési kereskedelmi megállapodásokat köthet, például helybérleti (blocked space) vagy közös járatszámú (code share) üzemeltetési együttműködésre:

   a) a Felek bármely légiközlekedési vállalata(i); valamint

   b) harmadik ország bármely légiközlekedési vállalata(i); valamint

   c) bármely felszíni, szárazföldi vagy tengeri fuvarozó;

   feltéve, hogy i. az ilyen megállapodás minden résztvevője a megfelelő engedély birtokában van; és ii. a megállapodások eleget tesznek az ilyen megállapodásokban szokásosan alkalmazott biztonsági és versenyjogi követelményeknek. A fuvarozási szolgáltatás értékesítésére – a helymegosztást is beleértve – tekintettel a vásárlót az értékesítés alkalmával vagy mindenképpen a beszállást megelőzően tájékoztatni kell, hogy a szolgáltatás egyes szakaszaiban mely fuvaroztatók fognak eljárni.

8. a) Az utasfuvaroztatás tekintetében, felszíni fuvarozást végző szolgáltatók nem tartoznak a légi közlekedésre vonatkozó törvények és rendelkezések hatálya alá kizárólag azon az alapon, hogy az ilyen felszíni fuvaroztatást a légiközlekedési vállalat a saját nevében végzi. A felszíni fuvarozást végző szolgáltatók mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a tekintetben, hogy kötnek-e együttműködési megállapodásokat. Az egyedi megállapodásokról való döntés során a felszíni fuvarozást végző szolgáltatók figyelembe vehetik többek között a fogyasztók érdekeit, valamint a technikai, gazdasági, térbeli és kapacitási korlátokat.

b) E Megállapodás bármely más rendelkezése ellenére a Felek légiközlekedési vállalatai és közvetett árufuvarozási szolgáltatói korlátozás nélkül alkalmazhatnak továbbá a nemzetközi légi fuvarozáshoz kapcsolódó bármilyen felszíni árufuvarozást Marokkó és az Európai Közösség területén lévő bármely pontra vagy pontról, illetve harmadik országokban, beleértve valamennyi vámkedvezményes repülőtérre és repülőtérről való szállítást is, és beleértve adott esetben a hatályos törvények és rendelkezések alapján történő vámszabad raktárban lévő áru fuvarozására való jogosultságo(ka)t is. Az ilyen áru, függetlenül attól, hogy felszínen vagy légi úton mozgatják, a repülőtéri vámeljárás és -kedvezmény hatálya alá tartozik. A légiközlekedési vállalatok belátásuk szerint maguk biztosíthatják felszíni közlekedésüket, vagy egyéb felszíni fuvarozót – beleértve az egyéb légiközlekedési vállalatok által üzemeltetett felszíni fuvarozást és a közvetett légi árufuvarozó szolgáltatókat – bízhatnak meg. Az ilyen kombinált árufuvarozási szolgáltatásokat a kombinált légi- és a felszíni fuvarozásra kiszabott egységes, átfogó áron kínálhatják, feltéve hogy a fuvaroztatót nem tévesztik meg az ilyen fuvaroztatás tényeit illetően.

9. cikk

Vámok és illetékek

1. Az egyik Fél területére történő megérkezéskor a másik Fél légiközlekedési vállalatai által a nemzetközi légi fuvarozásban üzemeltetett légi járművek, szokásos felszereléseik, az üzem- és kenőanyagok, a műszaki fogyóeszközök, földi berendezéseik, a pótalkatrészek (a hajtóműveket is beleértve), a légi járművek készletei (nem kizárólagos jelleggel beleértve az utasok által a repülés alatt korlátozott mennyiségekben megvásárolható vagy elfogyasztható élelmiszereket, italokat és égetett szeszes italokat, dohányárut és egyéb termékeket), valamint más, kizárólag a nemzetközi légi fuvarozásban részt vevő légi jármű üzemeltetésével vagy kiszolgálásával kapcsolatos vagy ekkor használt cikkek a viszonosság alapján mentesek a) az Európai Közösségek nemzeti vagy helyi hatóságai által kivetett és b) nem a nyújtott szolgáltatások költségén alapuló valamennyi importkorlátozás, vagyon- és tőkeadó, vámok, közvetett fogyasztási adók és a hasonló díjak és illetékek alól, feltéve hogy e berendezések és készletek a légi jármű fedélzetén maradnak.

2. Viszonosság alapján mentesek továbbá az e cikk (1) bekezdésében említett adók, járulékok, vámok, díjak és illetékek alól, a nyújtott szolgáltatás költségén alapuló illetékek kivételével:

a) az ésszerű határokon belül az egyik Fél területére bevitt vagy ott beszerzett légijármű-készletek, amelyeket a másik Fél nemzetközi légi fuvarozásban részt vevő légiközlekedési vállalatának a területről eltávozó légi járművén való felhasználás céljából a fedélzetre felvittek, még akkor is, amikor e készleteket annak a Félnek a területe felett végzett repülés egy szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték;

b) az egyik Fél területére a másik Félnek a nemzetközi légi fuvarozásban üzemeltetett légi jármű műszaki kiszolgálása, karbantartása vagy javítása céljából bevitt földi berendezéseik, és pótalkatrészek (beleértve a hajtóműveket);

c) kenőanyagok, valamint a műszaki fogyóeszközök, amelyeket az egyik Fél területére bevittek vagy ott beszereztek a másik Fél nemzetközi légi fuvarozásban részt vevő egyik légiközlekedési vállalatának a légi járművén történő felhasználás céljából, még akkor is, amikor ezeket az ellátmányokat annak a Félnek a területe felett végzett repülés egy szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték; valamint

d) a Felek vámjogszabályai értelmében, az egyik Fél területére bevitt vagy ott beszerzett nyomtatott anyag, amelyeket a másik Fél nemzetközi légi fuvarozásban részt vevő légiközlekedési vállalatának a területről eltávozó légi járművén való felhasználás céljából a fedélzetre felvittek, még akkor is, amikor e készleteket annak a Félnek a területe felett végzett repülés egy szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték;

e) a repülőtereken és az árufuvarozási terminálokon alkalmazandó biztonsági és védelmi felszerelések.

3. E Megállapodás nem mentesíti az egyik Fél által a területén, a légi járatok részére szolgáltatott üzemanyagot terhelő, az (1) bekezdésében említettekhez hasonló adók, járulékok, vámok, díjak és illetékek alól. Az egyik Fél területére történő belépéskor, ott-tartózkodáskor, illetve távozáskor a másik Fél légiközlekedési vállalatai eleget tesznek a Félnek a légi jármű üzemanyaga értékesítésre, beszállítására, és felhasználására vonatkozó törvényeinek és rendelkezéseinek.

4. Kérelmezhető az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett berendezéseknek és készleteknek a megfelelő hatóságok felügyelete vagy ellenőrzése alá helyezése.

5. Az e cikkben biztosított mentességek abban az esetben is igénybe vehetők, ha az egyik Fél légiközlekedési vállalatai az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott tételeknek a másik Fél területére történő átszállítására vagy kölcsönzésére egy olyan légiközlekedési vállalattal kötöttek szerződést, amely hasonlóképpen élvezi a másik Fél által biztosított effajta mentességeket.

6. A Megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozhatja meg a Feleket abban, hogy adókat, járulékokat, vámokat, díjakat vagy illetékeket vessenek ki a fedélzeten az utasoknak értékesített, nem fogyasztásra szánt árukra, a területén belüli beszállásra és kiszállásra engedélyezett két pont között üzemeltetett légi járat működtetésének egy szakasza során.

10. cikk

Használati díjak

1. A Felek a másik Fél légiközlekedési vállalatai számára nem vezethetnek be, illetve nem engedélyezhetnek a saját, hasonló nemzetközi légi szolgáltatásokat nyújtó légiközlekedési vállalataikra kiszabottnál magasabb használati díjakat.

2. A megnövelt vagy az új illetékek csak a díjszabást meghatározó illetékes hatóságok és a Felek légiközlekedési vállalatai közötti vonatkozó konzultációt követően szabhatók ki. A fogyasztókat a használati díjak módosítására irányuló valamennyi javaslat esetében ésszerű időn belül értesítik annak érdekében, hogy a módosítások végrehajtása előtt ismertethessék álláspontjaikat. A Felek ösztönzik az erre irányuló információcserét, amely szükséges lehet a díjak ésszerűségének, megalapozottságának és arányosságának megfelelő felülvizsgálatához, e cikk elveivel összhangban.

11. cikk

Viteldíjak megállapítása

Az e Megállapodás értelmében nyújtott légi fuvarozási szolgáltatások viteldíjai szabadon kerülnek megállapításra, és nem képezhetik jóváhagyás tárgyát, illetve a róluk való értesítés csak felvilágosítás céljából kérhető. A teljes mértékben az Európai Közösségben való fuvaroztatás viteldíja a közösségi jog hatálya alá esik.

12. cikk

Statisztika

A Felek illetékes hatóságai kérelemre ugyanolyan formában szolgáltatják ki a másik Fél illetékes hatóságai számára az egyik Fél engedélyezett légiközlekedési vállalata által, a kölcsönösen elfogadott szolgáltatások keretében lebonyolított, a másik Fél területére irányuló vagy onnan kiinduló forgalomra vonatkozó információt és statisztikát, mint ahogyan az engedélyezett légiközlekedési vállalatok a nemzeti illetékes hivatalok számára elkészítették és benyújtották. A Felek illetékes hatóságai által a másik Féltől kérelmezhető, forgalomra vonatkozó további statisztikai adatok bármely Fél kérelmére történő kiszolgáltatása a vegyesbizottság mérlegelésének tárgyát képezi.

II. CÍM

SZABÁLYOZÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

13. cikk

Repülésbiztonság

1. A Felek a 6A. mellékletben meghatározott, a repülésbiztonságra vonatkozó közösségi szabályozás rendelkezéseinek megfelelően járnak el, az alábbiakban meghatározott feltételek alapján.

2. A Felek biztosítják, hogy amennyiben az egyik Fél által bejegyzett légi jármű, amelynél felmerül az Egyezmény alapján meghatározott nemzetközi légiközlekedési biztonsági előírásoknak való meg nem felelés gyanúja, a másik Fél területén lévő, a nemzetközi légi forgalom számára nyitott repülőtereken leszáll, azt az adott másik Fél illetékes hatóságai által a fedélzeten vagy a légi jármű körül elvégzett földi ellenőrzésnek vetik alá a légi jármű és személyzete iratainak, valamint a légi jármű és személyzete vélelmezett állapotának vizsgálata érdekében.

3. Bármelyik Fél bármikor kérelmezhet konzultációt a másik Fél által fenntartott biztonsági előírásokra vonatkozásában.

4. Az Egyezmény egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, mintha korlátozná valamely Fél illetékes hatóságainak arra irányuló hatáskörét, hogy azonnali és megfelelő intézkedéseket hozzon, amikor megbizonyosodik arról, hogy egy légi jármű, egy termék vagy bármely tevékenység:

   a) megszegi az Egyezményben előírt minimális előírásokat vagy adott esetben a 6A. mellékletben meghatározott jogszabályokat, vagy

   b) komoly – a (2) bekezdésben említett ellenőrzés során felmerült – aggodalomra ad okot, hogy a légi jármű vagy a légi jármű üzemeltetése nem felel meg az Egyezmény alapján meghatározott minimális előírásoknak vagy adott esetben a 6A. mellékletben meghatározott jogszabályoknak, vagy

   c) komoly aggodalomra ad okot, hogy az Egyezmény alapján meghatározott minimális előírások vagy adott esetben a 6A. mellékletben meghatározott jogszabályok hatékony fenntartásának és igazgatásának hiánya áll fenn.

5. Amennyiben az egyik Fél illetékes hatóságai a (4) bekezdés szerinti intézkedést hoznak, arról – az ilyen intézkedés hozatalának megindokolásával – haladéktalanul értesítik a másik Fél illetékes hatóságait.

6. Amennyiben a (4) bekezdés alkalmazásában hozott intézkedéseket a jogalap megszűnés után nem szűntetik meg, bármelyik fél a vegyesbizottság elé utalhatja a kérdést.

7. E cikk alkalmazásában az „illetékes hatóságok” a 3. mellékletben meghatározott kormányzati szervek és jogalanyok. Az illetékes hatóságok hatáskörét érintő nemzeti jogszabályok módosításáról az érintett Fél értesíti a másik Felet.

14. cikk

Légiközlekedés-védelem

1. Mivel a polgári légi jármű, utasai és személyzete biztonságvédelme a nemzetközi légi szolgáltatások nyújtásának elengedhetetlen feltétele, a Felek megerősítik a polgári légi közlekedés biztonságának jogellenes beavatkozási cselekményektől való megvédésére irányuló kölcsönös kötelezettségüket (és különösen az alábbiakból eredő kötelezettségeiket: a Chicagói Egyezmény, a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló egyezmény, kelt Tokióban, 1963. szeptember 14-én, a légi járművek jogellenes hatalomba kerítése leküzdéséről szóló egyezmény, kelt Hágában, 1970. december 16-án, a polgári légi közlekedés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló egyezmény, kelt Montrealban, 1971. szeptember 23-án és a polgári légi közlekedést szolgáló nemzetközi repülőtereken elkövetett erőszakos jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló jegyzőkönyv, kelt Montrealban, 1988. február 24-én, valamint a plasztikus robbanóanyagok, azok felderítése céljából történő megjelöléséről szóló egyezmény, amely Montrealban, 1991. március 1-én írtak alá, amennyiben mindkét Fél ezen szerződő fele ezen egyezményeknek, valamint a polgári légi közlekedés biztonságára vonatkozó valamennyi egyéb egyezmény és jegyzőkönyv, amennyiben minkét Fél szerződő fél.)

2. A Felek megkeresés esetén minden szükséges segítséget megadnak egymásnak a polgári légi járművek jogellenes hatalomba kerítésére irányuló cselekmények, és más, az ilyen légi járműnek, utasainak és személyzetének, a repülőtereknek és a léginavigációs berendezéseknek a biztonsága elleni jogellenes cselekmények, valamint bármely, a polgári légi közlekedés védelme ellen irányuló fenyegetés megelőzésében.

3. A Felek az egymással fenntartott kapcsolataikban a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által megállapított és a Chicagói Egyezmény Függelékeként meghatározott, a légiközlekedés védelmére vonatkozó rendelkezésekkel és – azok alkalmazása esetén – a javasolt gyakorlattal összhangban cselekednek, amennyiben e védelmi rendelkezések hatályosak a Felekre nézve. Mindkét Fél megkívánja, hogy a területén bejegyzett légi járművek üzemeltetői, azok az üzemeltetők, akiknek fő telephelye vagy állandó lakhelye a területükön van, valamint a területükön lévő repülőterek üzemeltetői ezen légiközlekedés-védelmi előírásoknak megfelelően járjanak el.

4. Mindegyik Fél hatékony intézkedések megtételét biztosítja saját területén, a légi jármű védelme, az utasok és csomagjaik átvizsgálása érdekében, és a személyzetnek, a teherárunak (a poggyásztéri csomagot is beleértve) és a légijárművön található készleteknek a beszállás, illetve a berakodás előtti és közben történő megfelelő ellenőrzése érdekében, és hogy ezek az intézkedések igazodjanak a megnövekedett fenyegetéshez. A Felek egyetértenek abban, hogy a másik Fél felhívhatja légi

járműveiket a (3) bekezdésben említett légiközlekedés-védelmi előírások betartására az adott másik Fél területére történő belépéshez, távozáshoz, illetve ott-tartózkodáshoz. A Felek jóindulattal bírálják el a másik Félnek az egyes konkrét veszélyekkel szembeni ésszerű különleges védelmi intézkedések megtételére irányuló kérelmeit is.

5. A légi jármű jogellenes hatalomba kerítése, illetve ennek veszélye fennállása esetén, vagy más, az ilyen légi jármű, az utasai és a személyzete, a repülőterek vagy a léginavigációs berendezések biztonsága elleni jogellenes cselekmény vagy annak veszélye esetén a Felek segítséget nyújtanak egymásnak a kommunikáció elősegítése és más, az effajta cselekmény vagy veszély gyors és biztonságos megszüntetéséhez szükséges megfelelő intézkedések megtétele révén.

6. Amennyiben az egyik Fél megalapozottan véli úgy, hogy a másik Fél nem e cikk légiközlekedés-védelmi rendelkezéseinek megfelelően járt el, azonnali konzultációt kérhet a másik Féltől.

7. A 4. cikk (Engedélyek visszavonása) sérelme nélkül, amennyiben a kérelemtől számított tizenöt (15) napon belül nem sikerül kielégítő megegyezésre jutni, ez alapot szolgáltat mindkét Fél légi járművei üzemeltetési engedélye és műszaki engedélye visszatartására, visszavonására, korlátozására, illetve feltételekhez kötésére.

8. Azonnali és különleges fenyegetés esetében a Fél a tizenöt (15) nap letelte előtt is hozhat átmeneti intézkedéseket.

9. Fel kell hagyni a fenti (7) bekezdéssel összhangban hozott bármely intézkedéssel, amint a másik Fél teljesíti e cikk rendelkezéseit.

15. cikk

Légiforgalom-irányítás

1. A Felek a 6B. mellékletben meghatározott jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően járnak el, az alábbiakban meghatározott feltételek alapján.

2. A légiforgalom-irányítás területén a Felek a lehető legszorosabb együttműködés mellett kötelezik el magukat az Egységes Európai Égbolt Marokkóra való kiterjesztése érdekében, a hatályos biztonsági előírások és az európai légiközlekedési általános előírások hatékonyságának fokozása, a kapacitások optimalizálása és a határidők csökkentése céljából.

3. Annak érdekében, hogy területükön leegyszerűsítsék az Egységes Európai Égbolt alkalmazását:

   a) Marokkó megteszi a szükséges intézkedéseket a légiforgalom-irányítás szervezeti felépítésének az Egységes Európai Égbolthoz való igazítása érdekében, különös tekintettel a légiforgalom-irányítást végző szolgáltatóktól legalább a működésükben független, vonatkozó nemzeti felügyeleti szervek létrehozása révén; valamint

b) az Európai Közösség meghatározó operatív kezdeményezéseket társít Marokkóhoz az Egységes Európai Égboltból eredő léginavigációs szolgálatok, a légtér, és az interoperabilitás területén, különösen Marokkó erőfeszítéseinek a funkcionális légtér blokkok kialakítása érdekében való korai bevonása vagy a SESAR megfelelő koordinálása révén.

16. cikk

Környezetvédelem

1. A Felek a 6C. mellékletben meghatározott, a légi fuvarozásra vonatkozó közösségi szabályozásnak megfelelően járnak el, az alábbiakban meghatározott feltételek alapján.

2. Az Egyezmény egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, mintha korlátozná a Fél illetékes hatóságainak arra irányuló hatáskörét, hogy a Megállapodás hatálya alá tartozó nemzetközi légi fuvarozás környezeti hatásaitól való védelem vonatkozásában vagy az azt érintő egyéb kérdésben megfelelő intézkedéseket hozzanak, feltéve hogy az ilyen intézkedéseket nemzetiségre tekintet nélkül alkalmazzák;

17. cikk

Fogyasztóvédelem

A Felek a 6D. mellékletben meghatározott, a légi fuvarozásra vonatkozó közösségi szabályozásnak megfelelően járnak el.

18. cikk

Számítógépes helyfoglalási rendszerek

A Felek a 6E. mellékletben meghatározott, a légi fuvarozásra vonatkozó közösségi szabályozásnak megfelelően járnak el.

19. cikk

Szociális szempontok

A Felek a 6F. mellékletben meghatározott, a légi fuvarozásra vonatkozó közösségi szabályozásnak megfelelően járnak el.

III. CÍM

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

20. cikk

Értelmezés és végrehajtás

1. A Felek meghozzák valamennyi megfelelő – általános vagy egyedi – intézkedést az e Megállapodásból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében, valamint tartózkodnak bármely olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetné az e Megállapodás célkitűzéseinek elérését.

2. Mindegyik Fél felelős a Megállapodásnak a saját területén való végrehajtásáért, és különös tekintettel a 6. mellékletben felsorolt, légi közlekedésre vonatkozó rendeletekre és irányelvekre.

3. Mindegyik Fél megadja az összes szükséges információt a másik Félnek a lehetséges jogsértésre vonatkozó, a másik Fél által e Megállapodásnak megfelelően elvégzett, hatáskörébe tartozó vizsgálatok esetében.

4. Amennyiben a Felek az e Megállapodás által rájuk ruházott hatáskör keretében a másik Fél érdekeltségébe tartozó és a másik Fél hatóságait vagy vállalkozásait érintő kérdésben járnak el, a másik Fél illetékes hatóságait – a végső döntést megelőzően – teljes mértékben tájékoztatják, és biztosítják a lehetőséget az észrevételeik megtételére.

21. cikk

Vegyesbizottság

1. Létrejön a Felek képviselőiből álló bizottság (a továbbiakban: vegyesbizottság), amely e Megállapodás alkalmazásáért felel és biztosítja megfelelő végrehajtását. E célból ajánlásokat tesz, és határozatokat hoz az e Megállapodásban előírt esetekben.

2. A vegyesbizottság a határozatait a Felekkel együttesen fogadja el, és rájuk nézve kötelező erővel bír. A Felek a saját szabályozásaiknak megfelelően hajtják végre.

3. A vegyesbizottság szükség szerint, de legalább évente egyszer ülésezik. Mindegyik Fél kérheti ülés összehívását.

4. Bármely Fél kérheti a vegyesbizottság összehívását az e Megállapodás értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó bármely kérdés megvitatása érdekében. Az ülést a lehető legkorábbi időpontra kell összehívni, – eltérő megállapodás hiányában – legkésőbb a kérelem kézbesítésétől számított két hónapon belülre.

5. E Megállapodás megfelelő végrehajtása érdekében a Felek információt cserélnek, és bármely Fél kérésére konzultációkat tartanak a vegyesbizottság keretében.

6. A vegyesbizottság maga fogadja el – határozatban – eljárási szabályzatát.

7. Amennyiben valamelyik Fél értelmezésében a vegyesbizottság egy határozatát a másik Fél nem megfelelően hajtja végre, az előbbi kérheti a kérdésnek a vegyesbizottság keretében történő megvitatását. Amennyiben a vegyesbizottság a megkeresését követő két hónapon belül nem határoz, a megkereső Fél megfelelő átmeneti védintézkedéseket fogadhat el a 23. cikk értelmében.

8. A vegyesbizottság határozatai tartalmazzák a Felek általi végrehajtás időpontját és valamennyi egyéb információt, amelyek érinthetik a gazdasági szereplőket.

9. A (2) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a vegyesbizottság nem hoz határozatot a megkeresését követő hat hónapon belül az elé utalt kérdésben, a Felek a 23. cikk alapján megfelelő védintézkedéseket fogadhatnak el.

10. A vegyesbizottság megvizsgálja a többségi részesedéssel megszavazott kétoldalú befektetéseket érintő kérdéseket, illetve a Felek légiközlekedési vállalatai hatékony ellenőrzésében történő változásokat.

11. A vegyesbizottság segíti az együttműködést azáltal, hogy:

a) ösztönzi a biztonság, a védelem, a környezetvédelem, a légiközlekedési infrastruktúra (a résidőt is beleértve) és a fogyasztóvédelem területén a szakértői szintű, új jogszabályi vagy szabályozási kezdeményezésekről és fejleményekről szóló eszmecseréket;

b) rendszeresen vizsgálja a Megállapodás alkalmazása során fellépő társadalmi hatásokat, és megfelelő válaszokat dolgoz ki a jogosnak talált aggályokra;

c) mérlegeli a Megállapodás továbbfejlesztésének lehetséges területeit, a Megállapodás módosító javaslatait is beleértve;

22. cikk

Vitarendezési eljárás és választottbíráskodás

1. Bármelyik Fél a vegyesbizottsághoz utalhatja e Megállapodás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos vitákat, amelyeket a 21. cikkel összefüggésben meg nem rendeztek. E cikk alkalmazásában a társulási megállapodás keretében létrehozott társulási tanács vegyesbizottságként jár el.

2. A vegyesbizottság határozattal dönt a vitákról.

3. A Felek meghozzák a (2) bekezdésben említett határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

4. Amennyiben a (2) bekezdéssel összhangban nem lehet rendezni a vitát – bármely Fél kérésére – egy három választottbíróból álló testület elé kell utalni az ügyet, az alábbiakban meghatározott eljárással összhangban:

   a) mindkét Fél kinevez egy választottbírót a választottbíróság általi választottbíráskodás iránti kérelemről a másik Fél által diplomáciai úton eljuttatott értesítés kézhezvételének időpontjától számított hatvan (60) napon belül. A harmadik választottbírót hatvan (60) további napon belül kell kinevezni. Amennyiben az egyik Fél nem nevezte ki a megállapított időn belül a választottbírót, vagy a harmadik választottbírót kinevezése nem történik meg a meghatározott időn belül, bármelyik Fél felkérheti a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Tanácsának elnökét, hogy nevezze ki a választottbírót vagy adott esetben a választottbírókat;

   b) az a) pont értelmében kinevezett választottbíró harmadik állam állampolgára és a választottbíróság elnökeként jár el;

   c) a választottbíróság maga fogadja el eljárási szabályzatát; valamint

   d) a választottbíróság végső határozatára is figyelemmel, a választottbíráskodás kezdeti költségei a Felek között egyenlően oszlanak meg.

5. A választottbíróság bármely ideiglenes vagy végső határozata kötelező a Felekre.

6. Amennyiben valamelyik Fél a választottbíróság e cikk rendelkezései szerinti határozatáról szóló értesítéstől számított harminc (30) napon belül nem az említett határozatnak megfelelően jár el, a másik Fél – e mulasztás fennálltáig – a vétkes Fél, e Megállapodás alapján biztosított jogait vagy kiváltságait korlátozhatja, felfüggesztheti vagy visszavonhatja.

23. cikk

Védintézkedések

1. A felek megteszik az e Megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges általános vagy egyedi intézkedéseket. Gondoskodnak arról, hogy teljesüljenek az e Megállapodásban meghatározott célkitűzések.

2. Ha a felek egyike úgy véli, hogy a másik fél nem teljesítette a Megállapodásból eredő valamely kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket hozhat. A védintézkedéseket – a tárgyi és az időbeli hatályukra tekintettel – az okvetlenül szükséges mértékre kell korlátozni a helyzet orvoslása vagy e Megállapodás egyensúlyának fenntartása érdekében. Elsősorban olyan intézkedéseket kell alkalmazni, amelyek e Megállapodás végrehajtásában a legkisebb zavart okozzák.

3. A védintézkedések tételét mérlegelő Fél a vegyesbizottságon keresztül értesíti a többi Felet, és valamennyi fontos információt a rendelkezésre bocsátja.

4. A Felek a vegyesbizottság keretében haladéktalanul konzultációkat kezdenek egy kölcsönösen elfogadható megoldás elfogadása érdekében.

5. A 3. cikk d) pontja, a 4. cikk d) pontja és a 13–14. cikk sérelme nélkül az érintett Fél nem hozhat védintézkedést, a (3) bekezdés szerinti értesítés időpontját követő egy hónap végéig, kivéve ha a (4) bekezdés szerinti konzultációs eljárás az említett időtartam lejárta előtt befejeződik.

6. Az érintett Fél haladéktalanul értesíti a vegyes Bizottságot a hozott intézkedésekről, és valamennyi fontos információt a rendelkezésre bocsátja.

7. E cikk rendelkezései alapján hozott valamennyi intézkedést fel kell függeszteni, amint a vétkes Fél eleget tesz e Megállapodás rendelkezéseinek.

24. cikk

A Megállapodás területi hatálya

A Felek – a Megállapodás kétoldalú jellegének elismerése mellett – tudomásul veszik, hogy a Megállapodás az 1995. november 28-i Barcelonai Nyilatkozatban tervezett euro-mediterrán partnerség hatálya alá tartozik. A Felek folyamatos párbeszéd lefolytatására kötelezik el magukat, e Megállapodásnak a barcelonai folyamattal való összhangja érdekében, és különösen arra a lehetőségre tekintettel, hogy kölcsönösen módosításokat fogadjanak el a hasonló légiközlekedési megállapodások figyelembevétele érdekében.

25. cikk

Az egyéb megállapodásokhoz való viszony

1. E Megállapodás rendelkezései a Marokkó és a tagállamok közötti meglévő, kétoldalú megállapodások vonatkozó rendelkezései helyébe lépnek. Az e kétoldalú megállapodásokból eredő és az e Megállapodás hatálya alá nem tartozó hatályos forgalmi jogok azonban továbbra is gyakorolhatók, feltéve hogy az Európai Közösség tagállamai és állampolgára között nem tesznek hátrányos megkülönböztetést.

2. Amennyiben a Felek többoldalú megállapodások szerződő felévé válnak, vagy ellenjegyeznek egy, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet vagy más nemzetközi szervezet által elfogadott döntést, amely e Megállapodás hatályába tartozó kérdéseket érint, kötelesek a vegyesbizottság keretében konzultálni annak meghatározására, hogy szükséges-e e Megállapodásnak az ilyen fejlemények figyelembevétele érdekében történő felülvizsgálata.

3. E Megállapodás nem sérti a két Félnek, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet jövőbeni ajánlásainak alkalmazásáról szóló bármely döntését. A Felek nem hivatkozhatnak e Megállapodásra vagy annak bármely részére, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnek az e Megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdésre vonatkozó alternatív politikára irányuló megfontolásával szembeni tiltakozásul.

26. cikk

Módosítások

1. Amennyiben valamelyik Fél felül kívánja vizsgálni e Megállapodás rendelkezéseit, erről értesíti a vegyesbizottságot. E Megállapodás elfogadott módosítása a vonatkozó belső eljárások lefolytatását követően lép hatályba.

2. A vegyesbizottság – az egyik Fél javaslatára – e cikkel összhangban határoz e Megállapodás mellékleteinek módosításáról.

3. A Megállapodás nem sérti a Feleknek – a megkülönböztetésmentesség elvének és e Megállapodás rendelkezéseinek tiszteletben tartására is figyelemmel – azon jogait, hogy egyoldalúan új jogszabályokat fogadjanak el vagy módosítsák a meglévő, a légi közlekedésre vagy a 6. mellékletben említett társult területre vonatkozó jogszabályaikat, a megkülönböztetésmentesség elvével és e Megállapodás rendelkezéseivel összhangban.

4. Amennyiben valamelyik Fél új jogszabályt fogad el, haladéktalanul értesíti erről a másik Felet, és konzultációt kezdeményez. Bármely Fél kérelmére előzetes eszmecserére kerül sor a vegyesbizottság keretében.

5. Amennyiben valamelyik Fél a légi közlekedésre vagy a 6. mellékletben említett társult területre vonatkozó új jogszabályt vagy jogszabály-módosítást fogad el, erről a másik Felet legkésőbb az elfogadást követő harminc napon belül értesíti. A vegyesbizottság bármely Fél kérésére az ezt követő hatvan napon belül eszmecserét tart az új jogszabály vagy módosítás hatásáról, e Megállapodás megfelelő végrehajtása érdekében.

6. A vegyesbizottság:

   a) határozatot fogad el e Megállapodás 6. mellékletének felülvizsgálatáról annak érdekében, hogy a viszonosság alapján szükség esetén integrálják a kérdéses új jogszabályt vagy módosítást;

   b) határozatot fogad el a kérdéses új jogszabály vagy módosítás e Megállapodással összhangban való értelmezéséről; vagy

   c) egyéb, ésszerű határidőn belül elfogadandó intézkedést hoz, e Megállapodás megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében.

27. cikk

Megállapodás megszűnése

1. Ezt a megállapodást határozatlan időre kötötték.

2. Bármely Fél, bármely időpontban diplomáciai úton írásban értesítheti a másik Felet azon döntéséről, hogy az Egyezményt fel kívánja mondani. A felmondásról szóló értesítést egyidejűleg a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnek is meg kell küldeni. A Megállapodás az értesítésnek a másik Fél általi kézhezvétele időpontját követő tizenkettő hónappal szűnik meg, kivéve ha a megszűnésről szóló értesítést ezen időtartam lejárta előtt visszavonják.

3. E Megállapodás hatályát veszti vagy felfüggesztésre kerül amennyiben a társulási megállapodás hatályát veszti, vagy adott esetben felfüggesztik.

28. cikk

Bejegyzés az ICAO-nál

Ezt a Megállapodást és valamennyi módosítását nyilvántartásba kell vétetni a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnél.

29. cikk

Hatálybalépés

E Megállapodás az aláírásának időpontjától ideiglenesen alkalmazandó, és azután lép hatályba, hogy mindkét Fél eleget tett a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásoknak.

FENTIEK HITELÉÜL, az alulírott, erre kellően feljogosított meghatalmazottak aláírták ezt a Megállapodást.

KELT […]-ban/-ben, a [200.]. év […] havának […]. napján, [két-két] példányban arab és […] nyelveken, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

A MAROKKÓI KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG RÉSZÉRŐL

1. MELLÉKLET

Kölcsönösen elfogadott szolgáltatások és egyedi útvonalak

1. E Melléklet e Megállapodás 4. mellékletében foglalt átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel alkalmazandó.

2. Mindegyik Fél biztosítja a másik Fél légi járművei számára a jogosultságot, hogy az alábbi egyedi útvonalakon légi szolgáltatásokat üzemeltessen:

   a) az Európai Közösség légiközlekedési vállalatai esetében:

   Az Európai Közösségben lévő pontok – Marokkóban lévő egy vagy több pont – túli pontok;

   b) Marokkó légiközlekedési vállalatai esetében:

   Marokkóban lévő pontok – az Európai Közösségben lévő egy vagy több pont;

3. A marokkói légiközlekedési vállalatok jogosultak arra, hogy az e Megállapodás 2. cikkében meghatározott forgalmi jogokat gyakorolják a Közösség területén lévő pontok között, feltéve hogy ezen szolgáltatások Marokkó területéről indulnak ki vagy ott fejeződnek be.

   A Közösség légiközlekedési vállalatai jogosultak arra, hogy az e Megállapodás 2. cikkében meghatározott forgalmi jogokat gyakorolják Marokkó és a túli pontok között, feltéve hogy ezen szolgáltatásokat a Közösség területéről indulnak ki vagy ott fejeződnek be, és hogy az utasszolgáltatásokra tekintettel, ezek a pontok az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban találhatók.

   A Közösség légiközlekedési vállalatai jogosultak arra, hogy – a Marokkóba irányuló vagy az onnan kiinduló szolgáltatások esetében – ugyanazon szolgáltatás keretében több mint egy pontot szolgáljanak ki (co-terminalisation) és gyakorolják ezen pontok között az útmegszakítás (stop-over) jogát.

   Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok: Algéria, Azerbajdzsán, Egyiptom, Fehéroroszország, Grúzia, Izrael, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Moldávia, Örményország, Palesztin Nemzeti Hatóság, Szíria, Tunézia és Ukrajna. Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban található pontok közbenső pontokként is használhatók.

4. Az egyedi útvonalak bármely irányban meghatározhatók. Minden az egyedi útvonal közbenső vagy túli pontja az egyes vállalkozások belátása szerint kihagyható néhány vagy az összes szolgáltatás esetében, feltéve hogy a szolgáltatás a marokkói légiközlekedési vállalatok esetében Marokkó területéről vagy az Európai Közösség légiközlekedési vállalatai esetében az Európai Közösség tagállamának területéről indul ki vagy ott fejeződik be.

5. Mindegyik Fél lehetővé teszi minden egyes légiközlekedési vállalat számára, hogy az általa kínált nemzetközi légi fuvarozásban a járatsűrűséget és a kapacitást a piaci kereskedelmi megfontolások alapján állapítsa meg. E joggal összhangban, egyik Fél sem korlátozhatja egyoldalúan a forgalom nagyságát, a légi járatok sűrűségét vagy gyakoriságát, vagy a másik Fél légiközlekedési vállalatainak üzemeltetésében lévő légi járművek típusát vagy típusait, kivéve ha ez vám, műszaki, üzemeltetési, környezetvédelmi vagy egészségvédelmi okokból szükséges.

6. Valamennyi légiközlekedési vállalat az üzemeltetett légi járat típusának megváltoztatására vonatkozó korlátozás nélkül végezhet nemzetközi légi fuvarozást az egyedi útvonalak valamennyi pontján.

7. A harmadik ország légiközlekedési vállalata légi járatának a marokkói légiközlekedési vállalat vagy az Európai Közösség egy légiközlekedési vállalata általi az 5. mellékletben említettektől eltérő harmadik ország légiközlekedési vállalata légi járatának, a személyzet is magába foglaló bérlete (teljes bérlet, wet-leasing) az e Megállapodásban előirányzott jogok kihasználása érdekében, kivételes marad és átmeneti igényt elégít ki. A bérbe adott légi jármű engedélyét kiadó hatósághoz be kell nyújtani előzetes jóváhagyásra, valamint el kell juttatni a másik Fél illetékes hatóságaihoz.

2. MELLÉKLET

Marokkó és az Európai Közösség tagállami közötti kétoldalú megállapodások

A 25. cikk értelmében e Megállapodás hatálybalépésével Marokkó és a tagállamok között létrejött alábbi kétoldalú légiközlekedési megállapodások vonatkozó rendelkezései hatályukat vesztik:

– a **Belga Királyság kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1958. január 20-án,

az 1958. január 20-án kelt jegyzékváltással kiegészítve,

legutóbb a Rabatban, 2002. június 11-én kelt egyetértési nyilatkozattal módosítva,

– a **Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1961. május 8-án, amely vonatkozásában a Cseh Köztársaság jogutódlási nyilatkozatot tett,

– a **Dán Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között a légi szolgáltatásokról létrejött megállapodás, kelt Rabatban, 1977. november 14-én,

az 1977. november 14-én kelt jegyzékváltással kiegészítve,

– a **Német Szövetségi Köztársaság és a Marokkói Királyság** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Bonnban, 1961. október 12-én,

a Bonnban, 1991. december 12-én kelt egyetértési nyilatkozattal módosítva,

az 1997. április 9-i és az 1998. február 16-i jegyzékváltással kiegészítve,

a legutóbb a Rabatban, 1998. július 15-én kelt egyetértési nyilatkozattal módosítva,

– a **Görög Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Athénban, 1998. október 6-án,

kiegészítve az Athénban, 1998. október 6-án kelt egyetértési nyilatkozattal,

– a **Spanyolország kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Madridban, 1970. július 7-én,

legutóbb a 2003. augusztus 12-i és a 2003. augusztus 25-i levélváltással kiegészítve,

– a **Francia Köztársaság kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1957. október 25-én,

az 1961. március 22-én kelt jegyzékváltással kiegészítve,

az 1968. december 2-án és 5-én kelt kölcsönösen elfogadott jegyzőkönyvekkel módosítva,

az 1976. május 17–18-i konzultációs feljegyzéssel módosítva,

az 1977. március 15-én kelt konzultációs feljegyzéssel módosítva,

Legutóbb az 1984. március 22–25-én kelt konzultációs feljegyzéssel, valamint az 1984. március 14-i jegyzékváltással módosítva,

– az **Olasz Köztársaság kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rómában, 1967. július 8-án,

módosítva a Rómában, 2000. július 13-án kelt egyetértési nyilatkozattal,

legutóbb a 2001. október 17-i és a 2002. január 3-i jegyzékváltással módosítva,

– a **Lett Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Varsóban, 1999. május 19-én,

– a **Luxemburgi Nagyhercegség kormánya és Őfelsége Marokkó Királya** kormánya között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Bonnban, 1961. július 5-én,

– **Magyar Népköztársaság és a Marokkói Királyság** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1967. március 21-én,

– a **Máltai Köztársaság kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1983. május 26-án,

– az **Őfelsége Hollandia Királynője kormánya és Őfelsége Marokkó Királya kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1959. május 20-án,

– az **Osztrák Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 2002. február 27-én,

– a **Lengyel Népköztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1969. november 29-én,

– a **Portugália és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1958. április 3-án,

kiegészítve a Lisszabonban, 1975. december 19-én kelt jegyzőkönyvvel,

legutóbb kiegészítve a Lisszabonban, 2003. november 17-én kelt jegyzőkönyvvel,

– a **Svéd Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között létrejött légiközlekedési megállapodás, kelt Rabatban, 1977. november 14-én,

– az 1977. november 14-én kelt jegyzékváltással kiegészítve,

– a **Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között a légi szolgáltatásokról létrejött megállapodás, kelt Londonban, 1965. október 22-én,

az 1968. október 10-i és október 14-i jegyzékváltással módosítva,

a Londonban, 1997. március 14-én kelt jegyzőkönyvvel módosítva,

a Rabatban, 1997. október 17-én kelt jegyzőkönyvvel módosítva.

Légi szolgáltatásokkal kapcsolatos megállapodások és egyéb szerződések, amelyeket a Marokkói Királyság és az Európai Közösség tagállamai parafáltak vagy aláírtak, és amelyek e megállapodás aláírásának napján még nem léptek hatályba, illetve amelyeket nem alkalmaznak ideiglenesen

– a **Holland Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya** között a légi szolgáltatásokról létrejött, a Hágában, 2001. június 20-án kelt egyetértési nyilatkozathoz 1. mellékletként csatolt megállapodás.

3. MELLÉKLET

Az üzemeltetési és műszaki engedélyekre vonatkozó eljárások illetékes hatóságok

1. Az Európai Közösség

Németország

Polgári Légiközlekedési, Légtérügyi és Hajózási Főigazgatóság

Közlekedési, Közbeszerzési és Építésügyi Szövetségi Minisztérium

Ausztria

Polgári Légiközlekedési Osztály

Közlekedési, Innovációs és Technológiai Szövetségi Minisztérium

Belgium

Légiközlekedési Főigazgatóság

Mobilitási és Közlekedési Szövetségi Hivatal

Ciprus

Polgári Légiközlekedési Osztály

Hírközlési és Munkaügyi Minisztérium

Dánia

Polgári Légiközlekedési Osztály

Spanyolország

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság

Fejlesztési Hivatal

Észtország

Polgári Légiközlekedési Osztály

Finnország

Polgári Légiközlekedési Osztály

Franciaország

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság (DGAC)

Görögország

Görög Polgári Légiforgalmi Hatóság

Közlekedési és Hírközlési Minisztérium

Magyarország

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium

Írország

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság

Közlekedési Osztály

Olaszország

Nemzeti Polgári Légiközlekedési Ügynökség (ENAC)

Lettország

Polgári Légiközlekedési Osztály

Közlekedési Minisztérium

Litvánia

Polgári Légiközlekedési Osztály

Luxembourg

Polgári Légiközlekedési Igazgatóság

Málta

Polgári Légiközlekedési Osztály

Hollandia

Légiközlekedési Politikai Igazgatóság

Közlekedési, Közbeszerzési és Vízügyi Minisztérium

Lengyelország

Polgári Légiközlekedési Osztály

Portugália

Nemzeti Polgári Légiközlekedési Intézet (INAC)

Infrastruktúraügyi, Tervezési és Területigazgatási Minisztérium

Cseh Köztársaság

Polgári Légiközlekedési Osztály

Egyesült Királyság

Légiközlekedési Igazgatóság

Közlekedési Igazgatóság (DfT)

Szlovákia

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság

Közlekedési, Hírközlési és Távközlési Minisztérium

Szlovénia

Polgári Légiközlekedési Osztály

Közlekedési Minisztérium

Svédország

Polgári Légiközlekedési Főigazgatóság

2. Marokkói Királyság

Polgári Légiközlekedési Igazgatóság

Beszerzési és Közlekedési Minisztérium

4. MELLÉKLET

Átmeneti rendelkezések

1. A 6. mellékletben meghatározott, a légi fuvarozásra vonatkozó közösségi szabályozás valamennyi rendelkezésének a marokkói Fél általi alkalmazása és végrehajtása az Európai Közösség felelősségi körébe tartozó értékelés tárgyát képezi, amelyet a vegyesbizottság hagy jóvá. A vegyesbizottság a határozatát legkésőbb a Megállapodás hatálybalépését követő két évvel fogadja el.

2. E határozat elfogadásának időpontjáig az 1. mellékletben szereplő kölcsönösen elfogadott szolgáltatások és egyedi útvonalak nem tartalmazzák az Európai Közösség légi járműveinek arra való jogosultságát, hogy utasokat vegyenek fel Marokkóban és tegyenek ki a túli pontokon, és viszont, valamint a marokkói légi járművek arra való jogosultságát, hogy utasokat vegyenek fel az Európai Közösség egy pontján, és tegyék ki őket Európai Közösség egy másik pontján, és fordítva. Valamennyi, a Marokkó és az Európai Közösség tagállamai közötti – a 2. mellékletben felsorolt – kétoldalú megállapodásokban biztosított, az ötödik szabadságból eredő forgalmi jog továbbra is gyakorolható, amennyiben nem tesznek nemzetiségi alapon hátrányos megkülönböztetést.

5. MELLÉKLET

A megállapodás 3. és 4. cikkében említett egyéb államok jegyzéke

1. Az Izlandi Köztársaság (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás értelmében)

2. A Liechtensteini Hercegség (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján)

3. A Norvég Királyság (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás értelmében)

4. Svájci Államszövetség (az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti légiközlekedési megállapodás értelmében)

6. MELLÉKLET

A polgári légi közlekedésre vonatkozó szabályok

E melléklet vagy az átmeneti rendelkezésekről szóló 4. melléklet eltérő rendelkezése hiányában az alábbi jogi aktusok *„Hatályos rendelkezéseit”* a Megállapodással összhangban kell alkalmazni. Amennyiben szükséges minden egyes egyedi jogi aktusnál különleges kiigazításra kerül sor az alábbiak szerint:

A. REPÜLÉSBIZTONSÁG

Megjegyzés: Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökségnél (EASA) Marokkó megfigyelő-státuszának pontos feltételeit egy későbbi szakaszban vitatják meg.

3922/91 sz.

A polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló, 1991. december 16-i 3922/91/EGK tanácsi rendelet,

módosítva:

– a 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 1996. november 13-i 2176/96/EK bizottsági rendelettel

– a 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 1999. május 25-i 1069/1999/EK bizottsági rendelettel

– A polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló, 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 2000. december 28-i 2871/2000 bizottsági rendelettel

– A polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: Az 1–10. cikk, a 12–13. cikk, a 4. cikk (1) bekezdése, valamint a 8. cikk (2) bekezdésének 2. mondata, az I., a II. és a III. melléklet kivételével

A 12. cikk alkalmazásában „tagállamok” az „EK tagállamok”.

94/56 EK sz.

A polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatának alapvető elveiről szóló, 1994. november 21-i 94/56/EK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–12. cikk

1592/2002. sz.

A polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel

módosítva:

– A polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1643/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel

– Az 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikkének kiigazításáról szóló, 2003. szeptember 24-i 1701/2003/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–57. cikk, I. és II. melléklet

2003/42. sz.

A polgári légi közlekedésben előforduló események jelentéséről szóló, 2003. június 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–11. cikk, I. és II. melléklet

1702/2003. sz.

A légi járművek és kapcsolódó termékek, alkatrészek és berendezések légialkalmassági és környezetvédelmi tanúsítása, valamint a tervező és gyártó szervezetek tanúsítása végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 24-i 1702/2003/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: a 1. cikk–4. melléklet

2042/2003. sz.

A légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légialkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról szóló, 2003. november 20-i 2042/2003/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–6. cikk, I–IV. melléklet

104/2004. sz.

Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség fellebbezési tanácsának szervezetére és összetételére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. január 22-i 104/2004/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: a 1–7. cikk és a melléklet

B. LÉGIFORGALOM-IRÁNYÍTÁS

93/65. sz.

A légiforgalom-irányítási berendezések és rendszerek beszerzéséhez szükséges kompatibilis műszaki előírások meghatározásáról és használatáról szóló, 1993. július 19-i 93/65/EGK tanácsi irányelv

módosítva:

– A 2082/2000/EK rendelet módosításáról, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról szóló 2002 június 4-i 980/2002/EK bizottsági rendelettel módosított, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról, valamint az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 97/15/EK irányelvvel módosított, 2002. szeptember 6-i 2082/2000 bizottsági rendelettel módosított, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a légiforgalom-irányítási berendezések és rendszerek beszerzéséhez szükséges kompatibilis műszaki előírások meghatározásáról és használatáról szóló 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 1997. március 25-i 97/15 bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–9. cikk, I. és II. melléklet

A 93/65 tanácsi rendeletre utalás 2005. október 20-tól törlendő.

2082/2000. sz.

Az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról, valamint az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 97/15/EK irányelv módosításáról szóló, 2000. szeptember 6-i 2082/2000 bizottsági rendelet.

módosítva:

– A 2082/2000/EK rendelet módosításáról, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról szóló, 2002. június 4-i 980/2002/EK bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–3. cikk, I–III. melléklet

549/2004. sz.

Az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (keretrendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–4. cikk, 6. cikk és 9–14. cikk

550/2004. sz.

A léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról szóló, 2004. március 10-i 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (léginavigációs-szolgálati rendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk

551/2004. sz.

A légtérnek az egységes európai égbolt keretében történő szervezéséről és használatáról szóló, 2004. március 10-i 551/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (légtérrendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–11. cikk

552/2004. sz.

Az Európai Légiforgalmi Szolgáltatási Hálózat átjárhatóságáról szóló, 2004. március 10-i 552/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (átjárhatósági rendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–12. cikk

C. KÖRNYEZETVÉDELEM

89/629. sz.

A polgári szubszonikus sugárhajtású repülőgépek zajkibocsátásának korlátozásáról szóló, 1989. december 4-i 89/629 tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–8. cikk

92/14. sz.

A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény második kiadásának (1988) 16. függeléke 1. kötete 2. fejezete II. részének hatálya alá tartozó repülőgépek üzemeltetésének korlátozásáról szóló, 1992. március 2-i 92/14 tanácsi irányelv

módosítva:

– A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény második kiadásának (1988) 16. függeléke 1. kötete 2. fejezete II. részének hatálya alá tartozó repülőgépek üzemeltetésének korlátozásáról szóló 92/14/EGK irányelv módosításáról szóló, 1998. március 30-i 98/20/EK tanácsi irányelvvel

– A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény második kiadásának (1988) 16. függeléke 1. kötete 2. fejezete II. részének hatálya alá tartozó repülőgépek üzemeltetésének korlátozásáról szóló 92/14/EGK irányelv módosításáról szóló, 1999. április 21-i 1999/28/EK bizottsági irányelvvel

– A Nemzetközi Polgári Repülésről Szóló Egyezmény második kiadásának (1988) 16. függeléke 1. kötete 2. fejezete II. részének hatálya alá tartozó repülőgépek üzemeltetésének korlátozásáról szóló 92/14/EGK tanácsi irányelv mellékletének módosításáról szóló, 2001. május 21-i 991/2001/EK bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: a 1–11. cikk és a melléklet

2002/30. sz.

A Közösség repülőterein a zajvédelemmel összefüggő üzemeltetési korlátozások bevezetésére vonatkozó szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2002. március 26-i 2002/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–15. cikk, I. és II. melléklet

2002/49. sz.

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló, 2002. június 25-i 2002/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–16. cikk, I–IV. melléklet

D. FOGYASZTÓVÉDELEM

90/314. sz.

A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–10. cikk

92/59. sz.

Az általános termékbiztonságról szóló, 1992. június 29-i 92/59 tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk

93/13. sz.

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: a 1–10. cikk és a melléklet

95/46. sz.

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46 európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–34. cikk

2027/97. sz.

A légifuvarozók baleset esetén fennálló felelősségéről szóló, 1997. október 9-i 2027/97/EK tanácsi rendelet

módosítva:

– A légifuvarozók balesetek esetén fennálló felelősségéről szóló 2027/97/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2002. május 13-i 889/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–8. cikk

261/2004. sz.

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–17. cikk

E. SZÁMÍTÓGÉPES HELYFOGLALÁSI RENDSZEREK

2299/1989. sz.

A számítógépes helyfoglalási rendszerek ügyviteli szabályzatáról szóló, 1989. július 24-i 2299/1989 tanácsi rendelet

módosítva:

– A számítógépes helyfoglalási rendszerek ügyviteli szabályzatáról szóló 2299/89/EGK rendelet módosításáról szóló, 1993. október 29-i 3089/93/EK tanácsi rendelet

– A számítógépes helyfoglalási rendszerek (CRS) ügyviteli szabályzatáról szóló 2299/89/EGK rendelet módosításáról szóló, 1999. február 8-i 323/1999/EK tanácsi rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: a 1–22. cikk és a melléklet

F. SZOCIÁLIS SZEMPONTOK

1989/391. sz.

A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–16. cikk és 18–19. cikk

2003/88. sz.

A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i, európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk, 21–24. cikk és 26–29. cikk

2000/79. sz.

Az Európai Légitársaságok Szövetsége (AEA), az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF), az Európai Közforgalmi Pilóták Szövetsége (ECA), az Európai Regionális Légitársaságok Szövetsége (ERA) és a Légiszállítók Nemzetközi Szövetsége (IACA) által kötött, a polgári repülésben dolgozó utazó munkavállalók munkaidejének szervezéséről szóló európai megállapodásról szóló, 2000. november 27-i 2000/79 tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–5. cikk

G. EGYÉB JOGSZABÁLYOK

91/670. sz.

A légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeinek a polgári repülés területén történő kölcsönös elismeréséről szóló, 1991. december 16-i tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: a 1–8. cikk és a melléklet